



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr. (14)-D8(E)-

I

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija parengė ir teikia derinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. gruodžio 15 d. raštu Nr. NV-3291 pateiktas pastabas patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimo Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas).

Projektų tikslas

Projektu siekiama paspartinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimą.

Sprendžiama problema

Dėl padidėjusių statybos darbų ir medžiagų kainų nepavyksta nupirkti projektavimo paslaugų ir rangos darbų daugiabučiams namams (ypač mažiems) atnaujinti (modernizuoti), todėl projektai neįgyvendinami laiku. Nustatyta maksimali valstybės parama už projekto administravimo paslaugas nekompensuoja patiriamų sąnaudų.

Poreikio keisti reguliavimą šaltinis

Paskutinį kartą daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo administravimo išlaidos koreguotos 2019 metais. Per šį laiką padidėjo minimalus darbo užmokestis, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų bazinis pareiginės algos dydis. Galiojanti projekto įgyvendinimo administravimo išlaidų suma yra per maža ir nepadengia būtinų sąnaudų nustatytoms funkcijoms atlikti.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis¹, dėl statybinių medžiagų, gaminių kainų, vidutinio darbo užmokesčio didėjimo per metus (2021 m. rugpjūtį, palyginti su 2020 m. rugpjūčiu) statybos sąnaudų elementų kainos padidėjo 7,8 proc. Investiciniai planai rengiami 6–12 mėn. iki valstybės paramos sutarties sudarymo, rangos darbai perkami po 12–18 mėn. nuo valstybės paramos sutarties sudarymo. Per šį laiką pasikeičia rangos darbų kainos rinkoje, o investiciniuose planuose būna numatyti per maži biudžetai. Dėl per mažų kainų nepavyksta nupirkti rangos darbų, tenka koreguoti investicinius planus.

Sprendimo priemonės

Projektu siūloma:

1. Padidinti mažiems daugiabučiams namams (iki 1500 kv. m) apmokamą arba kompensuojamą išlaidų už projekto ar jo dalies parengimo, projekto vykdymo priežiūros ir projekto ekspertizės paslaugas sumą. Dažnai nepavyksta nupirkti minėtų daugiabučių namų atnaujinimo

¹ <https://osp.stat.gov.lt/informaciniai-pranesimai?eventId=244493>

(modernizavimo) projekto ar jo dalies parengimo, projekto vykdymo priežiūros ir projekto ekspertizės paslaugų (toliau – paslaugas), nes už paslaugas mokama nuo statybos rangos darbų kainos, o ji yra daug mažesnė už paslaugų, teikiamų dideliems daugiabučiams namams (kurių plotas didesnis kaip 1500 kv. m), todėl projekte siūloma nuo 10 iki 13 procentų padidinti mažiems (iki 1500 kv. m) daugiabučiams namams apmokamą arba kompensuojamą išlaidų už paslaugas sumą.

2. Atsižvelgus į projektų administratorių funkcijas, įvertinus savivaldybių ir projektų administratorių apklausos rezultatus, atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo etapus ir valstybės paramos už projekto administravimą mokėjimo procedūras, siūloma padidinti šiuo metu Vyriausybės nustatytą projekto įgyvendinimo administravimo sumą nuo 3,50 eurų iki 5,10 eurų, jeigu įgyvendinamas atnaujinimo (modernizavimo) projektas, pagal kurį numatoma pasiekti C ar B pastato energinio naudingumo klasę, ir nuo 4,50 eurų iki 6,10 eurų, jeigu įgyvendinamas atnaujinimo (modernizavimo) projektas, pagal kurį numatoma pasiekti A ar aukštesnę pastato energinio naudingumo klasę. Ypač maži namai nepatrauklūs projekto administratoriams, todėl numatoma taikyti minimalią 4000 eurų projekto įgyvendinimo administravimo sumą. Taip pat siūloma pakeisti valstybės paramos projekto įgyvendinimui administruoti mokėjimo tvarką – nustatyti, kad 15 procentų projekto įgyvendinimo administravimo išlaidų, numatytų valstybės paramos sutartyje, apmokama (arba kompensuojama) pasirašius valstybės paramos sutartį, 15 procentų – sudarius statybos rangos darbų arba statybos rangos darbų kartu su projekto (techninio darbo projekto) parengimu sutartį, 50 procentų – proporcingai atlikus statybos rangos darbus, 20 procentų – įgyvendinus projektą. Pagal galiojantį reglamentavimą pirmoji valstybės paramos projekto įgyvendinimui administruoti dalis (20 procentų) išmokama sudarius statybos rangos darbų sutartį, 60 procentų – proporcingai atlikus statybos rangos darbus, 20 procentų – įgyvendinus projektą.

3. Sudaryti galimybę statybos rangos darbus pirkti kartu su projektavimo paslaugomis, neatsižvelgiant į pastato dydį (šiuo metu gali būti vykdomas namų, kurių naudingasis plotas ne didesnis kaip 1499,99 kv. m, statybos rangos darbų pirkimas kartu su techninio darbo projekto parengimo paslauga).

4. Nustatyti, kad projekto biudžetą galima keisti butų ir kitų patalpų savininkų protokoliniu sprendimu, kuriuo vadovaujantis keičiama valstybės paramos sutartis.

5. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūroje (toliau – Agentūra) sukurtą vieningą administracinę ir koordinacinę kompetencijų centrą ir siekiant greito ir efektyvaus proceso koordinavimo, numatyti, kad Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašą tvirtina ir valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sutarties formą nustato Agentūra. Siekiant paprastesnio sutarčių valdymo ir greitesnio jų pasirašymo, nustatyti, kad valstybės paramos sutartį sudaro bendroji ir specialioji dalis.

6. Atsisakyti reikalavimo mokėjimo prašymuose nurodyti informaciją, kurią Agentūra jau turi.

7. Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sutartyje nustatomos šalių teisės ir pareigos, todėl reikia pakeisti Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių 9 punkto nuostatas dėl valstybės paramos sutarties nutraukimo.

8. Pratęsti daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektų, parengtų pagal iki 2017 m. lapkričio 1 d. galiojusią Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo redakciją, terminą. Šie projektai įgyvendinami be valstybės paramos sutarčių. Remiantis Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimo Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirta kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ pakeitimo“ redakcija, galiojusia iki 2018 m. sausio 20 d., visų projektų, parengtų iki 2017 m. lapkričio 1 d., įgyvendinimo terminas turėjo

baigtis 2020 m. gruodžio 31 d. Šią dieną turėjo baigtis ir papildomos Klimato kaitos programos lėšomis teikiamos valstybės paramos, kai kompensuojama 15 procentų investicijų, tenkančių energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, terminas tokius projektus įgyvendinantiems būtų ir kitų patalpų savininkams. Vyriausybės 2020 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1403 šis terminas buvo pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Dėl įvairių nuo daugiabučių namų būtų ir kitų patalpų savininkų nepriklausančių priežasčių (rangovų bankrotas, proceso dalyvių kompetencija ir pan.), kurias papildomai veikė ir Covid-19 pandemija, padariusi įtaką statybos produktu tiekimui ir statybos pajėgumams, iki 2021 m. metų pabaigos nebus baigta apie 70 tokių projektų, todėl siūloma dar kartą pratęsti projekto įgyvendinimo terminą ir papildomos valstybės paramos teikimo terminus iki 2023 m. liepos 31 d.

Įgyvendinimo sąnaudos

Valstybės parama projektui administruoti teikiama numatytomis ES fondų lėšomis. Papildomų lėšų skirti nereikės.

Nauda

Priėmus teikiamą projektą, būtų sudarytos sąlygos veiksmingiau ir greičiau įgyvendinti pastatų renovaciją, teisingiau apmokėti projekto administravimo paslaugas, projekto ar jo dalies parengimo, projekto vykdymo priežiūros ir projekto ekspertizės paslaugas. Dėl kintančių statybos darbų kainų prireikus pakeisti projekto biudžetą administratorius būtų ir kitų patalpų savininkų protokoliniu sprendimu galėtų pakeisti valstybės paramos teikimo sutartį ir sutaupyti lėšų, kurių reikia investiciniams planams koreguoti.

Minėti siūlymai prisidėtų prie Lietuvos ilgalaikės renovacijos strategijos, kuriai Vyriausybė pritarė 2021-03-31, įgyvendinimo.

Projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Vyriausybės 1999-05-20 nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose nėra naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Priėmus teikiamą projektą, Agentūra iki 2021 m. gruodžio 31 d. turės patvirtinti Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašą ir valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sutarties formą.

Suinteresuotų asmenų įtraukimas

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje (TAIS Nr. 21-31726) derinti su visuomene, Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Agentūra, Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos statybininkų asociacija, UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“, VšĮ CPO LT, AB Šiaulių bankas, Europos investicijų banko atstovybė Lietuvoje, Savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, Lietuvos respublikiniais būsto valdymo ir priežiūros rūmais, Nacionaline pastatų administratorių asociacija, asociacija „Lietuvos butų ūkis“.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Į Teisingumo ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Agentūros pastabas atsižvelgta. Į asociacijos „Lietuvos butų ūkis“ ir UAB „Tauragės šilumos tinklai“ pastabas atsižvelgta iš dalies, argumentai, kodėl neatsižvelgta į kažkurias pastabas, pateikti derinimo pažymoje. Kitos institucijos per numatytą terminą pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. gruodžio 15 d. raštu Nr. NV-3291 pateiktas pastabas.

Projektas prisideda prie Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 157.5 papunktyje numatyto tikslo „Renovacijos banga – 1 000 renovuotų daugiabučių per metus“ įgyvendinimo.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės (vadovas Dainius Čergelis, tel. 8 616 98137, el. p. dainius.cergelis@am.lt) patarėja Virginija Pilipienė (tel. 8 616 34857, el. p. virginija.pilipiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 5 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
4. Teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
5. Derinimo pažymą, 4 lapai.